

skavo prebivalstva, zlasti članov posamezne poslovno dejavne družine, njihovega poklicnega in družbenega položaja, premoženjskega stanja, sorodstvenih vezi, zlasti pa frekvence vsakdanjega pojavljanja v poslovnem življenju, ki kaže na ugled družine in njenega člana. Na primeru v Sotoličevi knjigi najbolj pogosto omenjanih članov družine Germani/Iermani skuša prispevek spodbuditi mikroraziskave posameznih poslovno dejavnih družin.

Skratka: notarske knjige, v tem primeru več kot tri desetletja stara objava Sotoličevih zapisov, nudijo skoraj neomejeno veliko možnosti raziskav, ki se jim ne velja odreči.

Notarska knjiga – izvor za istraživanje gradskoga stanovništva Buzeta (1492. – 1517.)

Sažetak

Prilog pokušava istraživače potaknuti na analizu objavljenih rukopisa kao što su notarski kodeksi srednjovjekovnih i ranonovovjekovnih gradova. Konkretno ukazuje na pristup i mogućnosti istraživanja nekih sadržaja iz povijesti Buzeta kroz zapise u notarskoj knjizi Martina Sotolića iz razdoblja 1492. – 1517., koju je krajem sedamdesetih godina prošloga stoljeća objavio Mirko Zjačić. Njegova je objava te knjige korektna, opremljena izvrsnim stručnim uvodom, prijepisom teksta i popisom imena i pojmova te popisom mjesta, ali ne i popisom upisa s njihovim sažetcima. Autor objave je u uvodu analizirao niz podataka i naznačio više smjerova mogućih istraživanja, ali se je gospodarske slike nekadašnjega Buzeta samo rubno dotaknuo.

Prilogu je vodičem bio imensko-pojmovni popis Zjačićeve objave, koji omogućuje orijentaciju u notarskom kodeksu. Kroz prezimena, nadimke i osobna imena te podrijetlo pridošlica nudi se uvid u stanovništvo Buzeta. Evidentiraju se još neiskorišteni podaci zapisa koji omogućuju detaljnije osvjetljavanje gospodarske povijesti Buzeta. Pri istraživanjima gospodarske povijesti ne smijemo se zadovoljiti samo spominjanjem konkretnih izvoditelja određene djelatnosti. Postojanje i opseg djelatnosti, naime, ogleda se u svim proizvodima koje neka struka (potencijalno) proizvodi. To osobito vrijedi za područja u kojima je manje trgovanja, pa je ograničena mogućnost nabave proizvoda određene vrste izvana. Moguće takvo istraživanje gospodarskih grana prilog okvirno naznačuje u redosljedu: poljoprivreda, obrt i ugostiteljstvo te trgovina, promet i novčarstvo. Svaku od tih djelatnosti zasebno bilo bi moguće i potrebno osvijetliti intenzivnom analizom cijeloga teksta razmatranoga kodeksa.

S druge strane, notarski zapisi kumulativno omogućuju i mikroistraživanje stanovništva, osobito članova pojedinih poslovno aktivnih obitelji, njihovoga profesionalnog i društvenog položaja, imovnog stanja, rodbinskih veza, a posebno učestalost svakidašnjega pojavljivanja u poslovnom životu, koje ukazuje na ugled obitelji i njezinoga člana. Na primjeru u Sotoličevoj knjizi najčešće spominjanih članova obitelji Germani/Iermani prilog pokušava potaknuti mikroistraživanja pojedinih poslovno aktivnih obitelji.

Ukratko: notarske knjige, u ovom slučaju više od tri desetljeća stara objava Sotoličevih zapisa, nude skoro neograničene mogućnosti istraživanja kojih se ne smijemo odreći.